

บทที่ 5 การเขียนโปรแกรมแบบวนซ้ำ

สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

วัตถุประสงค์

HMT.

- นักศึกษาเข้าใจกระบวนการทำงานแบบวนซ้ำ
- นักศึกษาสามารถเขียนโปรแกรมภาษาซีโดยใช้คำสั่งเพื่อให้ คอมพิวเตอร์ทำงานแบบวนซ้ำได้

- คำสั่งการวนซ้ำด้วย while
- คำสั่งการวนซ้ำด้วย do while
- คำสั่งการวนซ้ำด้วย for

5.1 ทำไมต้องการเขียนโปรแกรมต้องมีการวนซ้ำ

01006012 Computer Programming

- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลายรอบ
 - เช่น โปรแกรมแสดง ชื่อ 20 ครั้ง
- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลายรอบ โดยมีการเปลี่ยนแปลงค่า หรือมี
 เงื่อนใง

เช่น แสดงผลเลข $0, 1, 2, \dots, 10$

แสดงผลรวมของ 1,3,5,7, ..., 99

แสดง ชื่อ ไปเรื่อย ๆ จนกว่าตัวแปร X จะมีค่ามากกว่า 30

โปรแกรม 5.1 แสดงผลตัวเลข 0 – 10 _| โดยใม่มีการวนซ้ำ

01006012 Computer Programming

จงเขียนผังงานและ โปรแกรมเพื่อแสดงตัวเลข 0 - 10 ออกทาง หน้าจอ

- Output Analysis
 - แสดงผลเลข 0, 1, 2, ..., 10
- Input Analysis
 - ไม่มี

โปรแกรม 5.1 แสดงผลตัวเลข 0 – 10 | โดยไม่มีการวนซ้ำ

- Process Analysis
 - โปรแกรมแสดงผลเลข 0, 1, 2, ..., 10
- Variable Define
 - ไม่ใช้ (หรือใช้ count เพื่อเพิ่มค่า)

โปรแกรม 5.1 แสดงผลตัวเลข 0 – 10 | โดยไม่มีการวนซ้ำ

```
#include<stdio.h>
#include<conio.h>
int main()
  printf ("0\t");
  printf ("1\t");
  printf ("2\t");
  printf ("3\t");
  printf ("4\t");
  printf ("10\t");
  return 0;
```

```
#include<stdio.h>
#include<conio.h>
int main()
          count = 0;
  int
  printf
          ("%d\t",count++);
  printf ("%d\t",count++);
  printf ("%d\t",count++);
  printf ("%d\t",count++);
  printf
           ("%d\t",count++);
  printf ("%d\t",count++);
  return 0;
```

โปรแกรม 5.1 แสดงผลตัวเลข 0 – 10 | โดยใช้คำสั่งวนซ้ำ

```
#include<stdio.h>
#include<conio.h>
int main()
   int count = 0;
   while (count <= 10)</pre>
      printf ("%d\t",count);
      count++ ;
   return 0;
```


- while
- •do while
- for

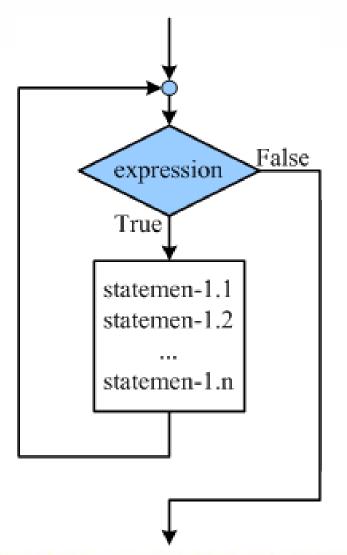
5.2 คำสั่ง while

01001012 Principle of Computer Programming

```
while (expression)
  statement-1;
```

```
while (expression)
{
    statement-1.1;
    statement-1.2;
    ...
    statement-1.n;
}
```


โปรแกรม5.2 แสดงผลตัวเลข 0 – 10 | while

01006012 Computer Programming

จงเขียนผังงานและ โปรแกรมที่มีการควบคุมทิศทางแบบวนรอบ โดยใช้คำสั่ง while เพื่อแสดงตัวเลข 0 - 10 ออกทางหน้าจอ

- Output Analysis
 - แสดงผลเลข 0, 1, 2, ..., 10
- Input Analysis
 - ไม่มี

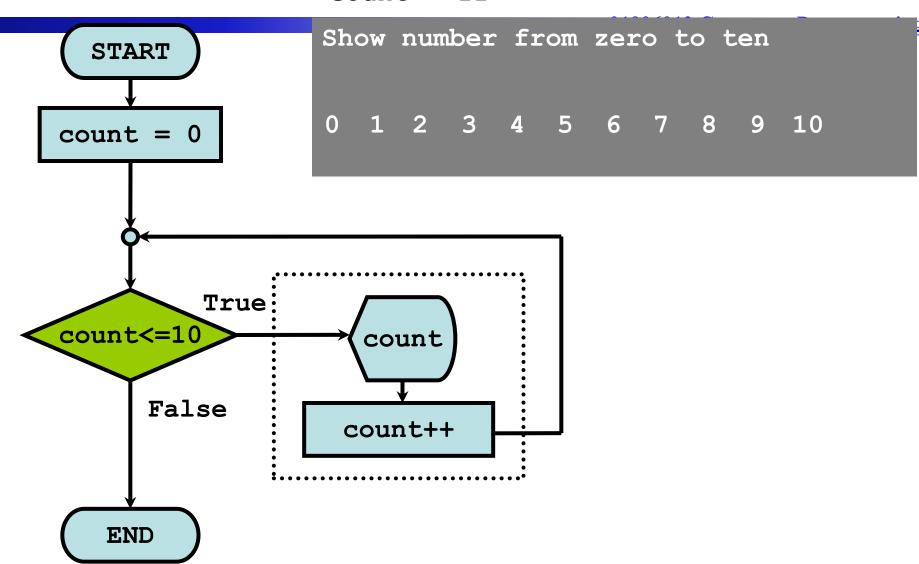
โปรแกรม5.2 แสดงผลตัวเลข 0 – 10 | while

- Process Analysis
 - โปรแกรมทำงานแบบวนรอบ เพื่อแสดงผลเลข $0, 1, 2, \dots, 10$
- Variable Define
 - count เป็นจำนวนเต็มเพื่อใช้นับจำนวนรอบ

count = 11

โปรแกรม5.2 แสดงผลตัวเลข 0 – 10 | while

01006012 Computer Programming

```
#include<stdio.h>
int main()
{
  int count = 0;
  printf ("Show number from zero to ten\n\n");
  while (count <= 10)
    printf ("%d\t",count);
    count++;
  return 0;
```

Show number from zero to ten

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

โปรแกรม5.3 แสดงผลตัวเลข 1 ถึงค่าที่กำหนด | while

01006012 Computer Programming

จงเขียนผังงานและ โปรแกรมที่มีการควบคุมทิศทางแบบวนรอบ โดยใช้คำสั่ง while เพื่อให้ โปรแกรมทำการบวกเลขจำนวนเต็ม ตั้งแต่ 1 จนถึงค่าที่ผู้ใช้งานกำหนด

- Output Analysis
 - ผลลัพธ์การบวกเลขจำนวนเต็ม ตั้งแต่ 1 ถึงค่าที่ผู้ใช้กำหนด
- Input Analysis
 - ค่าที่ผู้ใช้งานป้อนเข้ามา

โปรแกรม5.3 แสดงผลตัวเลข 1 ถึงค่าที่กำหนด | while

01006012 Computer Programming

- Process Analysis
 - โปรแกรมถามว่าผู้ใช้งานต้องการบวกเลขตั้งแต่ 1 ถึงเลขใด
 - วนรอบแบบ while เพื่อบวกค่า
 - แสดงผลลัพธ์ที่ได้
- Variable Define

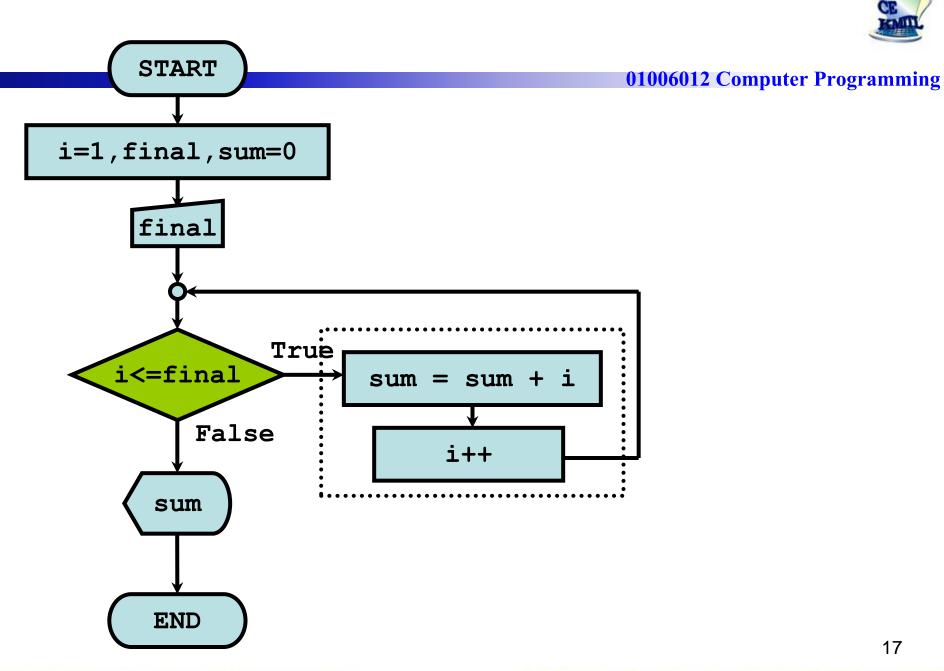
sum = 0 ผลรวมของการบวก โดยเริ่มต้นมีค่าเท่ากับ 0

i=1 ค่าที่นำเข้าไปบวกกับ sum ในแต่ละรอบ โดยรอบแรกค่า i

มีค่าเท่ากับ 1 และมีค่าเพิ่มขึ้นรอบละ 1

final เพื่อรับค่าจากผู้ใช้ และกำหนดจุดสิ้นสุดของค่า i

17

โปรแกรมแสดงผลตัวเลข 1 ถึงค่าที่กำหนด | while

01006012 Computer Programming

```
int main()
  int i = 1, final, sum=0;
  printf ("Enter final number : ");
  scanf ("%d",&final);
  while (i<=final)</pre>
    sum = sum + i;
    i++;
  printf ("Sum = %d", sum);
  return 0;
```

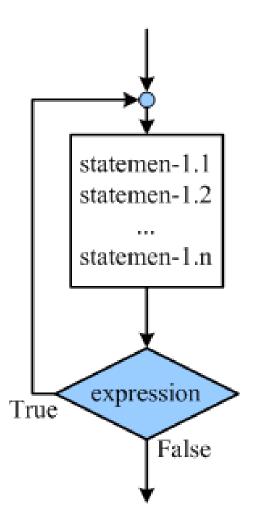
* หมายเหตุ เอกสารจากส่วนนี้เป็นต้นไป โปรแกรมตัวอย่างใดที่ ขึ้นต้นด้วย int main() เลย หมายความว่ามีพรีโปรเซสเซอร์ไดเร็คทีฟ แต่ไม่ได้เขียนแสดงไว้

5.3 คำสั่ง do-while


```
do
    statement-1.1;
while (expression);
```

```
do
 statement-1.1;
 statement-1.2;
 statement-1.n;
while (expression);
```


5.3 คำสั่ง do-while


```
เมื่อสั่งให้โปรแกรมด้านล่างทำงาน โปรแกรมจะแสดงค่าของ 1 ออกมาเท่ากับเท่าใด
#include <stdio.h>
int main()
       int i ;
       i = 0;
       do{
             printf("\nKMITL") ;
              i = i+1;
       } while (i > 5);
       printf("%d",i ) ;
       return 0 ;
```

โปรแกรม5.4 หาผลรวม 1 ถึง 100 | do-while

01006012 Computer Programming

จงเขียนผังงานและโปรแกรมสำหรับรวมเลขจำนวนเต็ม

ตั้งแต่ 1-100 โดยใช้คำสั่ง do-while

- Output Analysis
 - ผลรวมของเลขจำนวนเต็ม ตั้งแต่ 1 100
- Input Analysis
 - ไม่มี

โปรแกรม5.4 หาผลรวม 1 ถึง 100 | do-while

01006012 Computer Programming

- Process Analysis
 - โปรแกรมทำการบวกค่าเก็บไว้ในตัวแปรผลลัพธ์ แล้วเพิ่มค่า จนถึง 100
- Variable Define

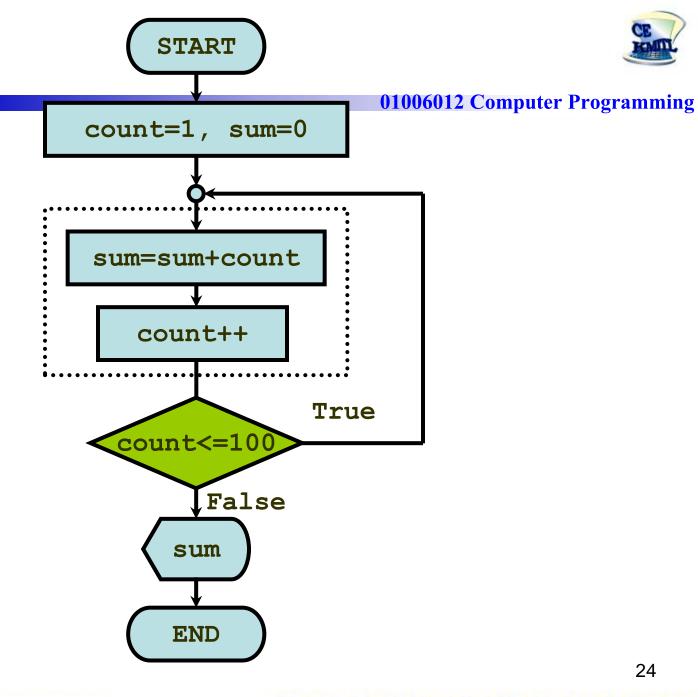
count เป็นตัวแปรชนิดจำนวนเต็มเพื่อนับจำนวน

sum เป็นจำนวนเต็มเพื่อเก็บค่าผลรวม


```
int main()
  int count=10;
  do
     printf("%d",count);
     count++;
  while(count<0);</pre>
  return 0;
```

```
Output 10
```


โปรแกรม5.4 หาผลรวม 1 ถึง 100 | do-while


```
int main()
  int count=1,sum=0;
  do
     sum = sum + count;
     count++;
  while(count<=100);</pre>
  printf ("Summation of 1 to 100 = %d", sum);
  return 0;
```


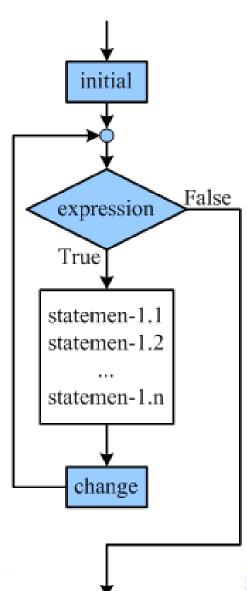
```
for (initial; expression; change)
{
   statement-1.1;
   statement-1.2;
   ...
   statement-1.n;
}
```

- initial เป็นส่วนที่ใช้กำหนดค่าเริ่มต้นให้กับตัวแปร
- condition เป็นเงื่อนใบเพื่อพิจารณา
- change เป็นส่วนที่เปลี่ยนแปลงค่าตัวแปร
- statement-1, 2, ... , n เป็นคำสั่งที่จะทำงานเมื่อเงื่อนไขเป็นจริง

รูปแบบการใช้คำสั่ง for

01006012 Computer Programming

27

โปรแกรม5.5 หาผลรวม 1 ถึง 100 | for

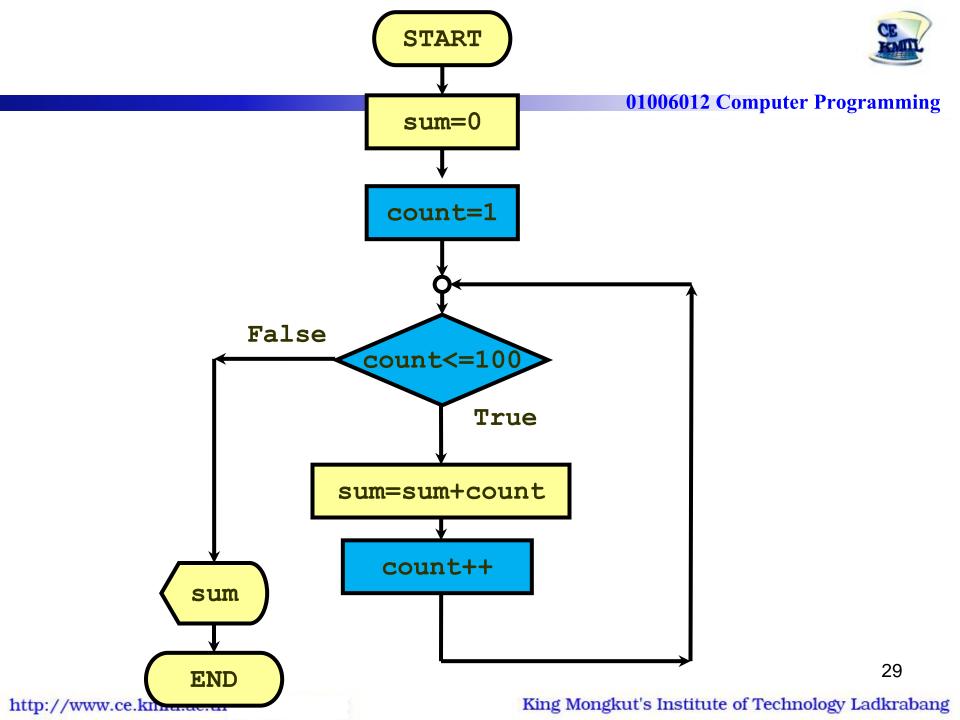

01006012 Computer Programming

- Process Analysis
 - โปรแกรมทำการบวกค่าเก็บไว้ในตัวแปรผลลัพธ์ แล้วเพิ่มค่า จนถึง 100
- Variable Define

count เป็นตัวแปรชนิดจำนวนเต็มเพื่อนับจำนวน

sum เป็นจำนวนเต็มเพื่อเก็บค่าผลรวม

โปรแกรม5.5 หาผลรวม 1 ถึง 100 | for


```
#include<stdio.h>
int main()
  int sum=0, count;
  for (count=1; count<=100; count++)</pre>
     sum = sum + count ;
   printf ("Summation of 1 to 100 = %d", sum);
   return 0;
```

โปรแกรม5.6 แสดงผล a – z | for

01006012 Computer Programming

จงเขียนผังงานและโปรแกรมสำหรับแสดงผลอักษร a – z ออก ทางจอภาพ โดยใช้คำสั่ง for

- Output Analysis
 - แสดงผล a z ทางจอภาพ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

- Input Analysis
 - ไม่มี

โปรแกรม5.5 แสดงผล a – z | for

01006012 Computer Programming

- Process Analysis
 - โปรแกรมทำการวนรอบเพื่อแสดงผลอักษรตั้งแต่ a z โดยการ เพิ่มค่าตัวแปรขึ้นครั้งละ 1 (ดูตาราง ASCII Code)

Variable Define

letter เป็นตัวแปรชนิดอักขระ

01006012 Computer Programming

1. จงเขียนโปรแกรมแสดงรหัสแอสกี ตั้งแต่ 33 ถึง 55

```
Decimal ASCII
33 !
34 "
35 #
. . .
55 7
```

คำถามท้ายบท

2. จงเขียนโปรแกรมรับตัวเลขเพื่อมาคำนวณหาผลบวกกำลังสอง จนกระทั่งตัวเลขที่รับเข้ามามีค่าเป็น 0

Enter a number : 2

Enter a number : -5

Enter a number: 0

Result: 29

คำถามท้ายบท

3. ข้อใดเป็นโปรแกรมที่รันไม่รู้จบ (Infinite loop) เมื่อกำหนด int i=0; 3.1 for(i=0; i>0; i++) printf("%d",i); 3.2 for(i=0; i%2!=0; i += 2) puts("a"); 3.3 while (i<7) printf ("%d",i--); 3.4 **do** { i+=3;

} while(i%3==0);

Chapter: 5 Level: 3

Lab name: (42) to upper

gramming

CONTENT:

จงเขียนโปรแกรมรับข้อความ แล้วแสดงผลเป็นตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมดดังตัวอย่าง ข้อความในภาษาชี้ จะมี character พิเศษ เพื่อแสดงถึงจุดสิ้นสุดข้อความ '\0' หรือ NULL character 'ไม่ต้องแสดง NULL ออกทางจอภาพ

hint: ตัวอักษร 'a' มีค่าเป็น 97, ตัวอักษร 'A' มีค่าเป็น 65 >>>> 97 - 65 = 32

```
1 #include <stdio.h>
 2 int main() {
       char str[300];
      int size,i;
      printf(" *** To Upper Case ***\n");
      printf("Enter a string : ");
      scanf("%[^\n]",str);
      printf("Output : ");
      for(size = 0; str[size] !='\0';size++);
      for(i=0;i<size;i++) {
10
11
           if(str[i]>=97 && str[i]<=122) {
              printf("%c",str[i]-32);
12
13
           } else {
14
              printf("%c",str[i]);
15
```

```
-- Output --

*** To Upper Case ***
Enter a string : Hello, World!
Output : HELLO, WORLD!

*** To Upper Case ***
Enter a string : wE aRe ThE loVeSiCk GiRlS
Output : WE ARE THE LOVESICK GIRLS

*** To Upper Case ***
Enter a string : The C Language is develope
```


Chapter: 5 Level: 4

Lab name : รูปสี่เหลี่ยม ใช้แอสกี 2

ming

CONTENT:

รับจำนวนเต็มบวก 1 จำนวนแสดงผล แล้วแสดงผลเป็นรูป สี่เหลี่ยมจตุรัส ตามจำนวนที่รับเข้ามา

ตัวอย่าง รับเลข 3

แสดงผล 3 บรรทัด แต่ละบรรทัดแสดงผล 3 ตำแหน่ง

บรรทัดแรกเริ่มจาก ABC

บรรทัดสองเริ่มจาก BCD

บรรทัดสามเริ่มจาก CDE

```
#include<stdio.h>
int main() {
    int r,c,n;
    printf("Enter a number : ");
    scanf("%d",&n);
    for(r=0; r<n; r++) {
        for(c=0;c<n; c++) {
            printf("%c",'A'+r+c);
        }
        printf("\n");
    }
    return 0;
}</pre>
```

```
Enter a number : 4
ABCD
BCDE
CDEF
DEFG
Enter a number : 12
ABCDEFGHIJKL
```


01006012 Computer Programming

Chapter: 5 Level: 2

Lab name : แสดงผลข้อความ แบบย้อนจากหลังมาหน้า

CONTENT:

จงเขียนโปรแกรม รับข้อความ 1 บรรทัด แล้วแสดงผล แบบย้อนกลับดังตัวอย่าง

- ข้อความในภาษาชี จะมี character พิเศษ เพื่อแสดงถึงจุดสิ้นสุดข้อความ '\0' หรือ NULL character
- การแสดงผลต้องหาตำแหน่งแรกสุดก่อน (ไม่ต้องแสดงผล NULL character)
- ตำแหน่งสุดท้าย คือ ตำแหน่ง 0

```
#include<stdio.h>
int main() {
   char str[300];
   int index;
   printf(" *** Reverse string display ***\n");
   printf("Enter a string : ");
   scanf("%[^\n]", str);
   printf("output : ");
   for(index = 0; str[index] !='\0'; index++);
   index--;
   for(index--; index>=0; index--)
        printf("%c", str[index]);
   return 0;
}
```

```
*** Reverse string display ***
Enter a string : Bangkok.
Output : .kokgnaB

*** Reverse string display ***
Enter a string : Computer Engineering
Output : .gnireenignE retupmoC

*** Reverse string display ***
```